

เล่ม คู่มือ

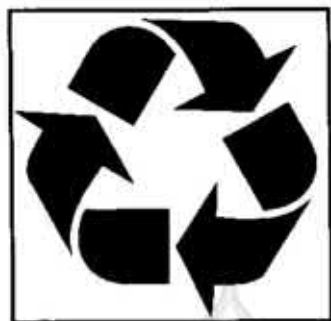
การใช้แบบวัดศักยภาพของเด็กไทย

กองวิจัยทางการศึกษา

กรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ

คู่มือการใช้
แบบวัดทัศนศึกษาของเด็กไทย

กองวิจัยทางการศึกษา

กรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ

คู่มือการใช้แบบวัดศักยภาพของเด็กไทย

พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2542

จำนวน 1,000 เล่ม

ISBN 974 - 268 - 6912

เอกสารหมายเลข 217/2541

กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

จากการที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบาย และวางแนวทางการปฏิรูปการศึกษา โดยมีจุดเน้นที่จะพัฒนาและยกระดับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น จัดให้มีการปฏิรูปหลักสูตรและปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนเป็นสำคัญ กรมวิชาการจึงได้ดำเนินงานการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นการศึกษาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งองค์ความรู้ ทักษะและความสามารถในการทำงานและประกอบอาชีพที่สุจริต และมีคุณลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมโลกอย่างมีความสุข

ในการนี้จำเป็นต้องมีเครื่องมือวัดที่มีมาตรฐานและเหมาะสมกับเด็กไทยโดยเฉพาะ เพื่อประโยชน์สำหรับการศึกษาและพัฒนาระดับศักยภาพของผู้เรียนทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ดังนั้นกรมวิชาการจึงได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาแบบวัดศักยภาพของเด็กไทย จำนวน 2 ฉบับ พร้อมกับได้จัดทำคำปกตีวีสัยของแบบวัดดังกล่าว เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา นำไปใช้ในการวางแผนและพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้สูงสุดเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคลต่อไป

อนึ่งในการดำเนินการครั้งนี้ กรมวิชาการได้รับความอนุเคราะห์เป็นอย่างดียิ่งจากผู้ทรงคุณวุฒิจากหลายด้าน อาทิ ด้านการพัฒนาเครื่องมือวัด ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการวิจัยการศึกษา และด้านจิตวิทยา จึงขอขอบคุณผู้มีส่วนร่วมสร้างและพัฒนาเครื่องมือทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

(นายพวงศักดิ์ จันทรสินทร์)
อธิบดีกรมวิชาการ

ข้อควรปฏิบัติ

เนื่องจากแบบวัดศักยภาพของเด็กไทยทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเป็นเอกสารสงวนสิทธิ์ซึ่งเป็นความลับของทางราชการที่ห้ามคัดลอกหรือนำไปเปิดเผยโดยมิได้ขออนุญาต การนำแบบวัดไปใช้จึงควรใช้ด้วยความระมัดระวัง โดยมีข้อควรปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. ขอให้หน่วยงานที่ได้รับมอบแบบวัดนี้จัดทำสถิติในการนำแบบวัดศักยภาพของเด็กไทยไปใช้ พร้อมกับตรวจนับจำนวนแบบวัดก่อนนำไปใช้และเก็บแบบวัดคืนให้ครบตามจำนวนทุกครั้ง
2. หากมีความจำเป็นต้องพิมพ์เพิ่มเติม ขอให้จัดยอดจำนวนที่พิมพ์เพิ่มเติมไว้
3. ในกรณีที่มอบหมายหรือแจกจ่ายแบบวัดไปให้หน่วยงานในสังกัด ขอให้กำกับหน่วยงานในสังกัดเกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติในการใช้แบบวัด พร้อมกันนี้ขอให้จัดทำรายชื่อหน่วยงานที่แจกจ่ายไว้ด้วย

อนึ่งข้อมูลที่ได้จากหน่วยงานที่นำแบบวัดศักยภาพไปใช้ กองวิจัยทางการศึกษาจะมีการติดตามบันทึกเป็นสถิติตลอดเวลา ทั้งยอดที่พิมพ์เพิ่มเติมและหน่วยงานที่ได้รับแจกจ่าย เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวนี้มาเป็นข้อมูลในการทำวิจัยเกี่ยวกับศักยภาพของเด็กไทยต่อไป

๑/๓๓๖ ๐๗.๑๒.๖๒

(นางสาวอรุณศรี อนันตรศิริชัย)

ผู้อำนวยการกองวิจัยทางการศึกษา

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
ข้อควรปฏิบัติ	ข
ความนำ	1
ลักษณะของแบบวัดศักยภาพของเด็กไทย	4
วิธีดำเนินการวัด	7
การตรวจให้คะแนน	8
คำชี้แจงสำหรับลงรหัสข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ผลการวัด	14
ค่าปกติวิสัย (Norms)	17
การแปลความหมายของคะแนนและนำไปใช้ประโยชน์	32
แบบวัดศักยภาพของเด็กไทย ฉบับที่ 1	35
แบบวัดศักยภาพของเด็กไทย ฉบับที่ 2	65
กระดาษคำตอบ	106

1 การสร้าง

1) กำหนดวัตถุประสงค์ และกำหนดกรอบของ
ศักยภาพและพฤติกรรมที่จะวัด

2) สร้างแบบวัด (28 เมษายน - 2 พฤษภาคม
2540)

3) ตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างและเชิงเนื้อหา
ตลอดจนความถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสมของภาษา โดยคณะ
วิทยากร ผู้เชี่ยวชาญ และที่ปรึกษาโครงการ

2 การทดลองใช้ (Try out) และปรับปรุงแบบวัด

1) การทดลองใช้ครั้งที่ 1 (15 - 30 มิถุนายน 2540)
กับกลุ่มตัวอย่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 รวม
592 คน จาก 25 จังหวัด เพื่อหาคุณภาพของแบบวัดโดยการวิเคราะห์
รายข้อแบบต่อเนื่อง (Partial Credit Model) และวิเคราะห์องค์
ประกอบ (Factors Analysis)

2) การปรับปรุงและทดลองใช้ครั้งที่ 2 (14-18
กรกฎาคม 2540) กับกลุ่มตัวอย่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษา
ปีที่ 3 และ 6 รวม 497 คน เพื่อหาคุณภาพของแบบวัดโดยการ
วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น การวิเคราะห์รายข้อแบบต่อเนื่อง โดยดึง
เฉพาะค่าอำนาจจำแนก (Slope) และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนน
รายข้อกับคะแนนรวม และวิเคราะห์องค์ประกอบ

3 การนำแบบวัดไปใช้จริง (สิงหาคม-กันยายน 2540)

นำแบบวัดไปเก็บข้อมูล กับกลุ่มตัวอย่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 รวม 32,180 คน จาก 25 จังหวัด เพื่อศึกษาระดับศักยภาพของนักเรียนระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย และเปรียบเทียบระดับศักยภาพของนักเรียนโดยจำแนกระหว่างเพศ สถานที่ตั้ง ขนาดและสังกัดของโรงเรียน

4 การพัฒนาให้เป็นแบบวัดมาตรฐานและจัดทำค่าปกติพิสัย (Norms)

1) การปรับปรุงและทดลองใช้ครั้งที่ 1 (31 มีนาคม-3 เมษายน 2541) จำนวนกลุ่มตัวอย่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 6 รวม 180 คน เพื่อหาคุณภาพของแบบวัดโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบและค่าสถิติรายข้อ

2) การปรับปรุงและทดลองใช้ครั้งที่ 2 (27-29 พฤษภาคม 2541) กับกลุ่มตัวอย่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นกลุ่มรู้จัก (Known Group) ที่มีศักยภาพสูงและต่ำ รวม 1,000 คน จาก 25 จังหวัด เพื่อหาคุณภาพของแบบวัดโดยการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก วิเคราะห์องค์ประกอบและค่าสถิติรายข้อ

ตารางที่ 1 จำนวนข้อของเนื้อหาและน้ำหนักความสำคัญของ
แบบวัดศักยภาพของเด็กไทย

ศักยภาพของเด็กไทย	น้ำหนัก สำคัญ	ลำดับที่ข้อ	
		ฉบับที่ 1 ประถมศึกษา	ฉบับที่ 2 มัธยมศึกษา
1. ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อ การเรียนรู้ในอนาคต	33.33	15 ข้อ	21 ข้อ
1.1 ทักษะการเรียนรู้	11.11	ข้อที่ 1-5	ข้อที่ 1-7
1.2 ทักษะการคิด	11.11	ข้อที่ 6-10	ข้อที่ 8-14
1.3 ทักษะการสื่อสาร	11.11	ข้อที่ 11-15	ข้อที่ 15-21
2. ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อ การทำงาน	33.33	15 ข้อ	21 ข้อ
2.1 ทักษะการจัดการ	11.11	ข้อที่ 16-20	ข้อที่ 22-28
2.2 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	11.11	ข้อที่ 21-25	ข้อที่ 29-35
2.3 ชยัน อดทน อดออม และประหยัด	11.11	ข้อที่ 26-30	ข้อที่ 36-42
3. ลักษณะพื้นฐานที่จำเป็นต่อ การอยู่ร่วมกันในสังคม	33.33	15 ข้อ	21 ข้อ
3.1 ควบคุมตนเองได้	11.11	ข้อที่ 31-35	ข้อที่ 43-49
3.2 มีความรับผิดชอบ มีวินัย ในตนเอง	11.11	ข้อที่ 36-40	ข้อที่ 50-56
3.3 ช่วยเหลือผู้อื่น เสียสละ มุ่งมั่นพัฒนา	11.11	ข้อที่ 41-45	ข้อที่ 57-63
รวม	100.00	45 ข้อ	63 ข้อ

การให้คะแนนในแต่ละรายชื่อ จากตัวเลือก ก ข ค ง นั้น
จะมีค่าน้ำหนักของตัวเลือกตามที่กำหนดให้ ดังนั้นในการตรวจต้อง
นำผลการตอบของผู้เรียนรายบุคคลมาเทียบกับเฉลยประจำแต่ละฉบับ
และให้คะแนนรายชื่อตามค่าน้ำหนักของตัวเลือกนั้นๆ แล้วรวมคะแนน
ทั้งหมดเพื่อไปเทียบกับค่าปกติวิสัยเพื่อการแปลความหมายต่อไป

เฉลย ฉบับที่ 1 ประถมศึกษา

ข้อที่	ประเด็น ที่วัด	ค่าน้ำหนักของ ตัวเลือก			
		ก	ข	ค	ง
1	1.1.1	1	2	3	4
2	1.1.2	3	4	1	2
3	1.1.3	3	2	4	1
4	1.1.4	3	2	4	1
5	1.1.5	1	4	2	3
6	1.2.1	3	4	2	1
7	1.2.1	1	2	3	4
8	1.2.2	1	3	2	4
9	1.2.2	2	1	4	3
10	1.2.2	3	4	1	2
11	1.3.1	2	1	4	3
12	1.3.1	1	2	4	3
13	1.3.2	4	1	2	3
14	1.3.3	3	2	1	4
15	1.3.3	2	4	1	3

ข้อที่	ประเด็น ที่วัด	ค่าน้ำหนักของ ตัวเลือก			
		ก	ข	ค	ง
16	2.1.1	3	1	4	2
17	2.1.2	2	3	1	4
18	2.1.3	2	1	4	3
19	2.1.3	1	4	3	2
20	2.1.4	2	1	3	4
21	2.2.1	1	2	3	4
22	2.2.1	2	3	1	4
23	2.2.2	2	1	4	3
24	2.2.2	1	3	2	4
25	2.2.2	1	2	3	4
26	2.3.1	4	1	3	2
27	2.3.2	4	3	2	1
28	2.3.2	3	1	4	2
29	2.3.3	2	4	3	1
30	2.3.3	3	4	1	2

เฉลย ฉบับที่ 2 มัธยมศึกษา

ข้อที่	ประเด็น	ค่าน้ำหนักของ ตัวเลือก			
		ก	ข	ค	ง
1	1.1.1	2	3	1	4
2	1.1.2	3	2	1	4
3	1.1.3	4	1	2	3
4	1.1.3	2	1	3	4
5	1.1.4	1	2	3	4
6	1.1.5	1	2	3	4
7	1.1.5	1	2	4	3
8	1.2.1	2	3	1	4
9	1.2.1	1	4	3	2
10	1.2.1	1	4	3	2
11	1.2.1	4	3	2	1
12	1.2.2	1	3	4	2
13	1.2.2	1	2	3	4
14	1.2.2	4	3	1	2
15	1.3.1	2	4	1	3
16	1.3.1	4	1	2	3
17	1.3.1	3	2	1	4
18	1.3.2	3	1	2	4
19	1.3.2	1	4	2	3
20	1.3.3	4	2	1	3
21	1.3.3	2	1	4	3

ข้อที่	ประเด็น	ค่าน้ำหนักของ ตัวเลือก			
		ก	ข	ค	ง
22	2.1.1	1	3	2	4
23	2.1.1	3	1	2	4
24	2.1.2	1	2	4	3
25	2.1.3	3	4	1	2
26	2.1.3	1	2	3	4
27	2.1.4	1	2	3	4
28	2.1.4	1	2	4	3
29	2.2.1	3	4	1	2
30	2.2.1	3	1	2	4
31	2.2.1	2	3	1	4
32	2.2.2	2	4	1	3
33	2.2.2	4	3	2	1
34	2.2.2	3	4	1	2
35	2.2.2	4	2	1	3
36	2.3.1	4	2	1	3
37	2.3.1	2	4	1	3
38	2.3.2	1	3	2	4
39	2.3.2	3	4	1	2
40	2.3.3	2	3	4	1
41	2.3.3	3	2	1	4
42	2.3.3	4	2	3	1

เฉลย ฉบับที่ 2 มัธยมศึกษา (ต่อ)

ข้อที่	ประเด็น ที่วัด	ค่าน้ำหนักของ ตัวเลือก			
		ก	ข	ค	ง
43	3.1.1	2	3	4	1
44	3.1.1	2	1	3	4
45	3.1.2	2	1	4	3
46	3.1.2	1	2	3	4
47	3.1.3	4	3	2	1
48	3.1.3	2	4	1	3
49	3.1.4	2	4	3	1
50	3.2.1	1	4	3	2
51	3.2.1	4	3	2	1
52	3.2.1	1	4	2	3
53	3.2.1	3	2	1	4
54	3.2.2	2	4	1	3
55	3.2.2	3	4	1	2
56	3.2.2	3	1	2	4
57	3.3.1	1	4	3	2
58	3.3.1	3	2	1	4
59	3.3.2	3	4	2	1
60	3.3.2	3	2	4	1
61	3.3.2	2	3	1	4
62	3.3.3	4	2	1	3
63	3.3.3	3	2	1	4

การตรวจเพื่อการวิเคราะห์ผลการวัด กรณีวัดผู้เรียนเป็น
กลุ่มอาจใช้การวิเคราะห์ผลโดยใช้การคำนวณด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป
ผู้ดำเนินการวัดต้องเตรียมการบันทึกรหัสข้อมูลดังนี้

คำชี้แจงสำหรับลงทะเบียนรหัสข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ผลการวัด

1. ให้ลงทะเบียนรหัสข้อมูล โดยใช้โปรแกรม Q - Edit หรือ Edit
2. ชื่อ File ข้อมูลของระดับประถมศึกษา (ฉบับที่ 1) ให้แต่ละจังหวัด
ตั้งชื่อ File ดังนี้

PRI____.DAT
↗
รหัสจังหวัด

เช่น	จังหวัดปทุมธานี	PRI01.DAT
	จังหวัดสกลนคร	PRI18.DAT

3. ชื่อ File ข้อมูลระดับมัธยมศึกษา (ฉบับที่ 2) ให้แต่ละจังหวัด
ตั้งชื่อ File ดังนี้

SEC____.DAT
↗
รหัสจังหวัด

เช่น	จังหวัดนราธิวาส	SEC04.DAT
	จังหวัดร้อยเอ็ด	SEC19.DAT

4. รายละเอียดการลงทะเบียนรหัสข้อมูล

ตัวแปร	รหัสตัวแปร	คอลัมน์
เขตการศึกษา = REG	เขตการศึกษา 1 = 01 เขตการศึกษา 2 = 02 " 3 = 03 " 4 = 04 " 5 = 05 " 6 = 06 " 7 = 07 " 8 = 08 " 9 = 09 " 10 = 10 " 11 = 11 " 12 = 12 กทม. = 13	1 - 2
จังหวัด = PRO	จังหวัดปทุมธานี = 01 จังหวัดสมุทรสาคร = 02 จังหวัดยะลา = 03 จังหวัดนราธิวาส = 04 จังหวัดพัทลุง = 05 จังหวัดสุราษฎร์ธานี = 06 จังหวัดตรัง = 07 จังหวัดระนอง = 08 จังหวัดสุพรรณบุรี = 09 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ = 10 จังหวัดลพบุรี = 11 จังหวัดสระบุรี = 12 จังหวัดพิษณุโลก = 13 จังหวัดเพชรบูรณ์ = 14 จังหวัดเชียงใหม่ = 15 จังหวัดพะเยา = 16 จังหวัดอุดรธานี = 17 จังหวัดสกลนคร = 18 จังหวัดร้อยเอ็ด = 19 จังหวัดกาฬสินธุ์ = 20 จังหวัดสุรินทร์ = 21 จังหวัดศรีสะเกษ = 22 จังหวัดจันทบุรี = 23 จังหวัดนครนายก = 24 กรุงเทพมหานคร = 25	3 - 4
สังกัดโรงเรียน = DEP	สปช. = 1 กรมสามัญศึกษา = 2 เอกชน = 3 เทศบาล = 4	5

ตารางที่ 4 ค่าปกติวิสัยของแบบวัดศักยภาพโดยจำแนกตาม
องค์ประกอบหลักของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

องค์ประกอบที่ 1 การเรียนรู้		องค์ประกอบที่ 2 การทำงาน		องค์ประกอบที่ 3 การอยู่ร่วมกัน		ค่าตำแหน่ง ร้อยละ PERCENTILE NORM
คะแนน ดิบ	Z- SCORE	คะแนน ดิบ	Z- SCORE	คะแนน ดิบ	Z- SCORE	
57	-1.70	55	-2.06	53	-2.29	5
59	-1.36	60	-1.27	58	-1.64	10
61	-0.99	62	-0.96	63	-0.98	15
62	-0.81	64	-0.64	66	-0.59	20
63	-0.63	65	-0.48	68	-0.33	25
64	-0.46	66	-0.33	69	-0.20	30
65	-0.28	67	-0.17	70	0.00	35
66	0.00	68	0.00	71	0.00	40
66	0.00	68	0.00	72	0.19	45
67	0.00	69	0.14	73	0.32	50
68	0.26	70	0.30	73	0.32	55
68	0.26	70	0.30	74	0.45	60
69	0.43	71	0.46	74	0.45	65
70	0.61	72	0.62	75	0.59	70
71	0.79	72	0.62	76	0.72	75
71	0.79	73	0.77	76	0.72	80
72	0.97	74	0.93	77	0.85	85
73	1.15	75	1.09	78	0.98	90
75	1.50	76	1.25	79	1.11	95
77	1.86	79	1.72	81	1.37	99
14,399		14,370		14,333		N
66.56	0	68.08	0	70.52	0	$\bar{X}$
5.61	1	6.35	1	7.65	1	SD.

2. ระดับชั้น

ตารางที่ 5 ค่าปกติวิสัยของแบบวัดศักยภาพของนักเรียน
จำแนกตามระดับชั้น

ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา		ค่าตำแหน่งร้อยละ
คะแนนดิบ	Z-SCORE	คะแนนดิบ	Z-SCORE	PERCENTILE NORM
118	-1.92	172	-2.13	5
124	-1.40	184	-1.36	10
128	-1.06	190	-0.98	15
131	-0.80	195	-0.66	20
134	-0.54	198	-0.46	25
136	-0.37	201	-0.27	30
137	-0.29	203	-0.15	35
139	-0.11	205	0.00	40
140	0.00	207	0.11	45
142	0.14	208	0.17	50
143	0.23	210	0.30	55
144	0.31	212	0.43	60
146	0.49	213	0.49	65
147	0.57	215	0.62	70
149	0.74	216	0.69	75
150	0.83	218	0.81	80
152	1.00	220	0.94	85
154	1.17	222	1.07	90
157	1.43	225	1.26	95
162	1.86	231	1.64	99
8,992		14,234		N
140.34	0	205.28	0	$\bar{X}$
11.63	1	15.64	1	SD.

ตารางที่ 6 ค่าปกติวิสัยของแบบวัดศักยภาพของนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษา จำแนกตามระดับชั้น

มัธยมศึกษา ตอนต้น(ม.3)		มัธยมศึกษา ตอนปลาย(ม.6)		ค่าตำแหน่ง ร้อยละ
คะแนนดิบ	Z-SCORE	คะแนนดิบ	Z-SCORE	PERCENTILE NORM
170	-2.07	177	-2.11	5
180	-1.44	188	-1.36	10
187	-1.01	195	-0.89	15
192	-0.69	199	-0.61	20
195	-0.51	202	-0.41	25
198	-0.32	204	-0.27	30
201	-0.13	206	-0.14	35
203	0.00	208	0.00	40
205	0.12	209	0.00	45
206	0.18	211	0.20	50
208	0.31	212	0.27	55
210	0.43	214	0.40	60
211	0.49	215	0.47	65
213	0.62	216	0.54	70
214	0.68	218	0.68	75
216	0.81	219	0.74	80
218	0.93	221	0.88	85
220	1.06	223	1.01	90
224	1.31	226	1.22	95
229	1.62	231	1.56	99
7,947		6,287		N
203.09	0	208.05	0	$\bar{X}$
15.99	1	14.73	1	SD.

3. เพศ

ตารางที่ 7 ค่าปกติวิสัยของแบบวัดศักยภาพของนักเรียนระดับ
ประถมศึกษา จำแนกตามเพศ

ประถมศึกษา				ค่าตำแหน่ง ร้อยละ PERCENTILE NORM
ชาย		หญิง		
คะแนนดิบ	Z-SCORE	คะแนนดิบ	Z-SCORE	
116	-1.83	123	-1.83	5
121	-1.41	129	-1.27	10
125	-1.07	132	-1.00	15
128	-0.82	135	-0.72	20
130	-0.65	137	-0.54	25
133	-0.40	139	-0.35	30
134	-0.31	140	-0.26	35
136	-0.14	141	-0.17	40
138	0.00	143	0.00	45
139	0.11	144	0.11	50
140	0.19	145	0.20	55
142	0.36	146	0.29	60
143	0.45	148	0.48	65
145	0.61	149	0.57	70
146	0.70	151	0.75	75
148	0.87	152	0.85	80
150	1.04	154	1.03	85
152	1.21	155	1.12	90
155	1.46	158	1.40	95
160	1.88	163	1.86	99
4,362		4,630		N
137.71	0	142.81	0	$\bar{X}$
11.85	1	10.85	1	SD.

ตารางที่ 8 ค่าปกติวิสัยของแบบวัดศักยภาพของนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษา จำแนกตามเพศ

มัธยมศึกษา				ค่าตำแหน่ง ร้อยละ PERCENTILE NORM
ชาย		หญิง		
คะแนนดิบ	Z-SCORE	คะแนนดิบ	Z-SCORE	
167	-2.01	180	-2.03	5
176	-1.48	190	-1.31	10
183	-1.07	196	-0.87	15
188	-0.78	199	-0.66	20
192	-0.54	202	-0.44	25
195	-0.37	204	-0.30	30
198	-0.19	206	-0.16	35
201	0.00	208	0.00	40
203	0.10	209	0.00	45
205	0.22	211	0.20	50
207	0.34	212	0.28	55
208	0.40	213	0.35	60
210	0.51	215	0.49	65
212	0.63	216	0.56	70
213	0.69	217	0.64	75
215	0.81	219	0.78	80
217	0.93	221	0.92	85
220	1.10	223	1.07	90
223	1.28	226	1.28	95
230	1.69	231	1.64	99
5,929		8,305		N
201.24	0	208.16	0	$\bar{X}$
16.99	1	13.90	1	SD.

4. ที่ตั้ง

ตารางที่ 9 ค่าปกติวิสัยของแบบวัดศักยภาพของนักเรียนระดับ
ประถมศึกษา จำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียน

ประถมศึกษา				ค่าตำแหน่ง ร้อยละ PERCENTILE NORM
ในเมือง		นอกเมือง		
คะแนนดิบ	Z-SCORE	คะแนนดิบ	Z-SCORE	
121	-1.90	116	-1.86	5
127	-1.37	122	-1.34	10
131	-1.01	125	-1.09	15
134	-0.74	129	-0.74	20
136	-0.56	131	-0.57	25
138	-0.38	133	-0.40	30
139	-0.30	135	-0.23	35
141	-0.12	136	-0.14	40
142	0.00	138	0.00	45
144	0.15	139	0.12	50
145	0.24	140	0.20	55
146	0.33	142	0.37	60
148	0.51	143	0.50	65
149	0.60	144	0.55	70
150	0.68	146	0.72	75
152	0.86	147	0.80	80
153	0.95	149	0.97	85
155	1.13	152	1.23	90
158	1.40	155	1.49	95
163	1.84	160	1.90	99
5,172		3,820		N
142.32	0	137.65	0	$\bar{X}$
11.21	1	11.64	1	SD.

ตารางที่ 10 ค่าปกติวิสัยของแบบวัดศักยภาพของนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษา จำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียน

มัธยมศึกษา				ค่าตำแหน่ง ร้อยละ PERCENTILE NORM
ในเมือง		นอกเมือง		
คะแนนดิบ	Z-SCORE	คะแนนดิบ	Z-SCORE	
172	-2.10	174	-2.03	5
183	-1.41	184	-1.38	10
189	-1.04	190	-0.98	15
194	-0.72	195	-0.65	20
198	-0.47	198	-0.46	25
201	-0.28	201	-0.26	30
204	0.00	203	-0.13	35
205	0.00	205	0.00	40
207	0.00	206	0.00	45
209	0.22	208	0.20	50
211	0.34	209	0.27	55
212	0.40	211	0.40	60
214	0.53	212	0.46	65
215	0.59	214	0.59	70
216	0.66	215	0.66	75
218	0.78	217	0.79	80
220	0.91	219	0.92	85
222	1.03	221	1.06	90
226	1.28	224	1.25	95
231	1.59	230	1.65	99
8,068		6,166		N
205.54	0	204.95	0	$\bar{X}$
15.96	1	15.20	1	SD.

ตารางที่ 12 ค่าปกติวิสัยของแบบวัดศักยภาพของนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

มัธยมศึกษา						ค่าตำแหน่ง
ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		ร้อยละ
คะแนนดิบ	Z-SCORE	คะแนนดิบ	Z-SCORE	คะแนนดิบ	Z-SCORE	PERCENTILE NORM
170	-2.06	170	-2.12	175	-2.09	5
180	-1.44	181	-1.43	186	-1.37	10
187	-1.01	188	-0.99	192	-0.97	15
192	-0.69	192	-0.74	197	-0.64	20
196	-0.45	196	-0.49	200	-0.44	25
199	-0.26	199	-0.31	203	-0.24	30
201	-0.13	202	-0.12	205	-0.11	35
203	0.00	204	0.00	206	0.00	40
205	0.11	205	0.00	208	0.00	45
207	0.24	207	0.19	210	0.22	50
208	0.30	209	0.32	211	0.28	55
209	0.36	211	0.44	213	0.42	60
211	0.49	212	0.51	214	0.48	65
213	0.61	214	0.63	216	0.61	70
214	0.67	215	0.69	217	0.68	75
216	0.80	217	0.82	218	0.75	80
218	0.92	219	0.94	220	0.88	85
220	1.05	221	1.07	223	1.07	90
223	1.23	224	1.25	226	1.28	95
228	1.56	230	1.63	231	1.61	99
1,275		5,593		7,366		N
203.16	0	203.90	0	206.70	0	$\bar{X}$
16.07	1	16.01	1	15.13	1	SD.

6. สังกัดของโรงเรียน

ตารางที่ 13 ค่าปกติวิสัยของแบบวัดศักยภาพของนักเรียนระดับ
ประถมศึกษา จำแนกตามสังกัดของโรงเรียน

ประถมศึกษา				ค่าตำแหน่ง ร้อยละ PERCENTILE NORM
สปช.		สศ.		
คะแนนดิบ	Z-SCORE	คะแนนดิบ	Z-SCORE	
118	-1.85	107.8	-1.74	5
123	-1.41	112	-1.43	10
127	-1.06	115	-1.21	15
130	-0.80	118	-0.98	20
132	-0.62	121	-0.76	25
134	-0.45	124	-0.54	30
136	-0.27	128	-0.24	35
138	0.00	129	-0.17	40
139	0.00	132	0.00	45
140	0.00	133	0.13	50
142	0.26	135.8	0.34	55
143	0.34	137	0.43	60
144	0.43	138	0.50	65
146	0.61	141	0.72	70
147	0.69	142	0.80	75
149	0.87	143	0.87	80
151	1.05	146	1.09	85
153	1.22	147	1.17	90
156	1.48	150	1.39	95
161	1.91	157	1.88	99
5,817		235		N
139.08	0	131.26	0	$\bar{X}$
11.39	1	13.49	1	SD.

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ประถมศึกษา				ค่าตำแหน่ง ร้อยละ PERCENTILE NORM
สช.		เทศบาล		
คะแนนดิบ	Z-SCORE	คะแนนดิบ	Z-SCORE	
126	-1.85	119	-1.92	5
132	-1.27	125	-1.41	10
135	-0.98	129	-1.07	15
137	-0.78	132	-0.81	20
139	-0.59	135	-0.55	25
141	-0.39	137	-0.38	30
142	-0.30	139	-0.21	35
144	-0.10	140	-0.13	40
145	0.00	141	0.00	45
146	0.00	143	0.13	50
148	0.29	144	0.21	55
149	0.38	146	0.38	60
150	0.48	147	0.47	65
151	0.58	149	0.64	70
152	0.68	150	0.72	75
154	0.87	151	0.81	80
155	0.97	153	0.98	85
157	1.16	155	1.15	90
159	1.36	158	1.41	95
164	1.85	163	1.83	99
1,693		1,247		N
145.04	0	141.49	0	$\bar{X}$
10.27	1	11.72	1	SD.

ตารางที่ 14 ค่าปกติวิสัยของแบบวัดศักยภาพของนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษา จำแนกตามสังกัดของโรงเรียน

มัธยมศึกษา				ค่าตำแหน่ง ร้อยละ PERCENTILE NORM
สปช.		สศ.		
คะแนนดิบ	Z-SCORE	คะแนนดิบ	Z-SCORE	
170	-2.00	174	-2.13	5
178	-1.48	186	-1.34	10
185	-1.03	192	-0.95	15
189	-0.77	197	-0.63	20
192	-0.58	200	-0.43	25
195	-0.38	203	-0.24	30
198	-0.19	205	-0.11	35
200	0.00	207	0.00	40
202	0.00	208	0.00	45
204	0.20	210	0.22	50
205	0.26	211	0.28	55
207	0.39	213	0.41	60
209	0.52	214	0.48	65
210	0.59	216	0.61	70
212	0.72	217	0.67	75
214	0.85	219	0.80	80
216	0.98	221	0.93	85
218	1.11	223	1.06	90
221	1.30	226	1.26	95
227	1.69	231	1.58	99
2,306		9,412		N
200.92	0	206.67	0	$\bar{X}$
15.43	1	15.37	1	SD.

การแปลความหมายของคะแนนและนำไปใช้ประโยชน์

1. ความหมายของค่าตำแหน่งร้อยละ เมื่อนำคะแนนที่ผู้เรียนทำได้แต่ละคนมาอ่านค่าตำแหน่งร้อยละ ตัวอย่างเช่น ดช. แดง เรียนอยู่ชั้น ป.6 ทำแบบวัดศักยภาพรวมได้ 144 คะแนน อ่านค่าตำแหน่งร้อยละตรงกับ 60 หมายความว่า ในการวัดครั้งนี้ถ้ามีคนตอบ 100 คน จะมีคนที่ทำคะแนนได้ต่ำกว่า 144 คะแนนหรือต่ำกว่าดช. แดงอยู่ 60 คน (ดูตารางที่ 5 ประกอบ)

2. การนำคะแนนไปใช้ประโยชน์ คะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดศักยภาพชุดนี้ ผู้เรียนสามารถรับรู้ถึงระดับศักยภาพของตนเองโดยภาพรวม หรือในแต่ละด้าน อาทิ เช่น ด้านการเรียนรู้ ด้านการทำงาน ด้านการอยู่ร่วมกันในสังคม เป็นต้น โดยเทียบกับนักเรียนในระดับชั้นเพศ ที่ตั้ง ขนาด หรือสังกัดของโรงเรียนเดียวกันทั่วประเทศได้ โดยเทียบกับค่าปกติวิสัยซึ่งเป็นค่าคะแนนมาตรฐานและค่าตำแหน่งร้อยละของแบบวัดรวมหรือแบบวัดในแต่ละด้านได้ ตัวอย่างเช่น ดช. แดง ทำคะแนนรวมได้ 144 คะแนน และทำคะแนนด้านทักษะการเรียนรู้ได้ 43 คะแนน ด้านทักษะการทำงานได้ 53 คะแนน และด้านลักษณะของการอยู่ร่วมกันในสังคมได้ 48 คะแนน เมื่อนำคะแนนไปอ่านค่าตำแหน่งร้อยละ โดยเทียบกับค่าปกติวิสัยระดับชั้นประถมศึกษาได้ดังนี้ (ดูตารางที่ 3 ประกอบ)

คะแนนรวมได้ 144 คะแนน อ่านคำตำแหน่งร้อยละได้ 60
คะแนนทักษะการเรียนรู้ได้ 43 คะแนน อ่านคำตำแหน่ง
ร้อยละได้ 20

คะแนนทักษะการทำงานได้ 53 คะแนน อ่านคำตำแหน่ง
ร้อยละได้ 90

คะแนนคุณลักษณะของการอยู่ร่วมกันได้ 48 คะแนน อ่านคำ
ตำแหน่งร้อยละได้ 50 จะเห็นได้ว่า ดช.แดง มีทักษะการทำงานสูงสุด
และทักษะการเรียนรู้ต่ำสุดเมื่อเทียบกับนักเรียนในระดับชั้นเดียวกัน

คำชี้แจง

ในแต่ละข้อจะมีสถานการณ์หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ให้นักเรียนอ่านและทำความเข้าใจสถานการณ์หรือเหตุการณ์นั้น ๆ แล้วให้นักเรียนพิจารณาตัวเลือกหรือคำตอบที่กำหนดไว้ 4 ตัวเลือก โดยเลือกตอบเพียงข้อเดียวที่ตรงกับความคิดเห็นหรือความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุดแล้วทำเครื่องหมาย X ลงในช่อง ☐ ที่อยู่ใต้ตัวอักษรที่นักเรียนต้องการในกระดาษคำตอบ

ตัวอย่างคำถาม

- (0) ในวันปลูกต้นไม้แห่งชาติ สมศักดิ์ชวนเพื่อน ๆ ไปปลูกต้นไม้ที่ป่าเฉลิมพระเกียรติ

จากสถานการณ์ข้างต้น นักเรียนคิดอย่างไรกับการกระทำของสมศักดิ์

- ก. เขาชอบบำเพ็ญประโยชน์แก่ชุมชน
- ข. เขาเป็นสมาชิกที่ดีมากของชุมชน
- ค. เขาเป็นแบบอย่างของเยาวชนที่ดี
- ง. เขาทำตามนโยบายของราชการ

วิธีตอบ

ถ้านักเรียนเลือกคำตอบที่ตรงกับความคิดเห็น หรือความรู้สึก
ของนักเรียนมากที่สุด สมมติว่าเป็นตัวเลือก ค. ให้นักเรียนทำ
เครื่องหมาย X ลงในช่อง ☐ ซึ่งอยู่ใต้ตัวอักษรที่ต้องการใน
กระดาษคำตอบ ดังนี้

กระดาษคำตอบ

ก	ข	ค	ง
(0) ☐	☐	☒	☐

ถ้านักเรียนต้องการเปลี่ยนคำตอบใหม่ ให้นักเรียนทำ
เครื่องหมาย = ทับลงบนตัวเลือกเดิม แล้วทำเครื่องหมาย X ลง
ในช่อง ☐ ซึ่งอยู่ใต้ตัวอักษรที่ต้องการในกระดาษคำตอบ สมมติ
นักเรียนต้องการเปลี่ยนคำตอบเป็นตัวเลือก ก.

กระดาษคำตอบ

ก	ข	ค	ง
(0) ☒	☐	☒	☐

ข้อที่ 1 ถ้านักเรียนแปลคำศัพท์ภาษาอังกฤษไม่ได้
นักเรียนควรจะหาคำตอบได้จากที่ไหน

- ก. ถามเพื่อนที่สนิท
- ข. ถามเพื่อนที่เก่งภาษาอังกฤษ
- ค. ถามครูที่สอนภาษาอังกฤษ
- ง. ค้นจากพจนานุกรมภาษาอังกฤษ

ข้อที่ 2 ถ้าครูให้นักเรียนไปชมนิทรรศการเรื่อง
“ การต่อต้านยาเสพติด ” นักเรียนควร
จะทำอย่างไร

- ก. จัดบันทึกสาระที่น่าสนใจลงในสมุด
- ข. จัดบันทึกสาระที่น่าสนใจและรวบรวมเอกสารที่แจก
ในงาน
- ค. เดินชมนิทรรศการที่ตนเองสนใจ
- ง. เดินชมนิทรรศการให้ครบทุกจุด

ข้อที่ 3 การปลูกพืชให้งอกงามต้องคำนึงถึง ปุ๋ย น้ำ
สภาพแวดล้อม ดิน และพันธุ์พืช

จากเงื่อนไขที่กำหนด ใครน่าจะเป็นเกษตรกร
ที่ดีที่สุด

- ก. วุฒิ : คัดเลือกพันธุ์ให้เหมาะสมกับสภาพดิน และการ
ให้ปุ๋ย
- ข. ศรี : คัดเลือกพันธุ์ให้เหมาะสมกับสภาพดินของตน
- ค. วิชัย : คัดเลือกพันธุ์มาปลูก และปฏิบัติตามขั้นตอน
การปลูก
- ง. เดช : คัดเลือกพันธุ์และลงมือปลูกด้วยตนเอง

ข้อที่ 4 สมทรง : นีสมศรี มีคนเชื่อว่าเธอว่าเรียนหนังสือ
ไม่ได้เรื่อง ครูถามอะไรก็ตอบไม่ได้โดนดู
เป็นประจำ
สมศรี :

ถ้านักเรียนเป็นสมศรีจะตอบสมทรงว่าอย่างไร

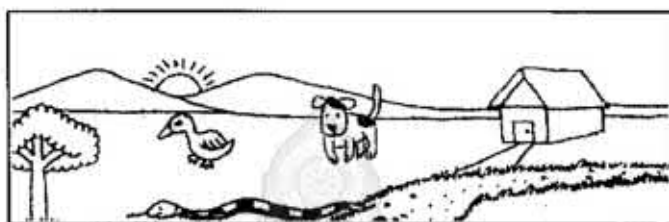
- ก. ฉันคงต้องขยัน คำนวณเพิ่มเติมให้มากขึ้น
- ข. ขอบใจนะที่บอก ฉันคงต้องสำรวจตนเอง
- ค. ฉันจะสนใจเรียนและอ่านหนังสือให้มากขึ้น
- ง. ฉันคิดว่าฉันไม่ได้เป็นคนเช่นนั้น

ข้อที่ 7 ถ้าน้ำท่วมโลก มนุษย์ในโลกนี้จะดำรงชีวิตอย่างไร

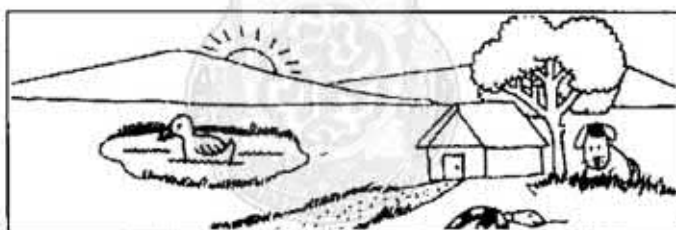
- ก. มนุษย์จะทำที่อยู่อาศัยทั้งเหนือน้ำและใต้น้ำ
- ข. มนุษย์จะใช้เรือเป็นพาหนะและจะอยู่กับน้ำเป็นส่วนใหญ่
- ค. มนุษย์จะนำวิธีการดำรงชีวิตของปลามาปรับใช้ให้เหมาะสม
- ง. มนุษย์จะศึกษาเรื่องน้ำ และใช้ประโยชน์จากน้ำมากยิ่งขึ้น

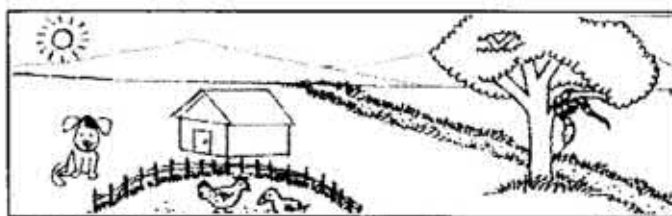
ข้อที่ 8 ถ้านักเรียนเลือกภาพที่มีภูเขา ภูเขา บ้าน เปิด ถนน ต้นไม้
ดวงอาทิตย์ สุนัข นักเรียนจะเลือกภาพตามรูปใด

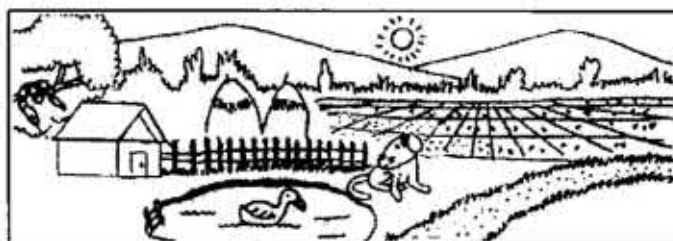
ก.

ข.

ค.

ง.

ข้อที่ 11 ถ้านักเรียนจะโฆษณา “ การจัดแสดงดนตรี ” จะเลือกใช้ข้อความใดจึงจะชัดเจน

- ก. ที่กลางเมืองพลาซ่า ระหว่างวันที่ 1 - 6 ตุลาคม 2541 บริษัทเอเอส จัดแสดงดนตรี
- ข. ระหว่างวันที่ 1 - 6 ตุลาคม 2541 ที่กลางเมืองพลาซ่า มีการแสดงดนตรีโดยบริษัทเอเอส
- ค. บริษัทเอเอส จัดแสดงดนตรีที่กลางเมืองพลาซ่า ระหว่างวันที่ 1 - 6 ตุลาคม 2541
- ง. ระหว่างวันที่ 1- 6 ตุลาคม 2541 มีการแสดงดนตรี โดยบริษัทเอเอสที่กลางเมืองพลาซ่า

- ข้อที่ 12 จากสถิติผู้เสียชีวิตทั่วประเทศ ในปี 2539 พบว่า ผู้เสียชีวิตมีสาเหตุมาจากโรคเกี่ยวกับระบบการทำงาน ของหัวใจล้มเหลวมากเป็นอันดับที่ 2 รองจากผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุ โดยผู้ป่วยเสียชีวิตจากโรคหัวใจ ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีฐานะดี

จากข้อความดังกล่าวถ้านักเรียนจะสรุปให้เพื่อนฟัง จะสรุปว่าอย่างไร

- ก. ผู้มีฐานะดีมีโอกาสเป็นโรคหัวใจมากกว่าคนทั่วไป
- ข. อุบัติเหตุเป็นสาเหตุสำคัญในการเสียชีวิตของคนไทย
- ค. ผู้เสียชีวิตจากโรคหัวใจมีมากเป็นอันดับ 2
- ง. ผู้เสียชีวิตจากโรคหัวใจส่วนใหญ่เป็นผู้มีฐานะดี

- ข้อที่ 13 น้ำและไฟฟ้ามียกกัด ช่วยกันประหยัดแต่วันนี้ เพื่อให้มีใช้ในวันหน้า

จากข้อความนี้สอดคล้องกับข้อใด

- ก. ใช้น้ำและไฟฟ้าเท่าที่จำเป็น
- ข. น้ำและไฟฟ้ามียประโยชน์มาก
- ค. น้ำและไฟฟ้ามียใช้ไม่เพียงพอ
- ง. ควรปิดน้ำและไฟฟ้าทุกครั้งหลังการใช้

ข้อที่ 14

ถ้านักเรียนต้องการทราบข่าวสารข้อมูลที่เกิดขึ้น
อย่างละเอียดและเป็นปัจจุบัน

นักเรียนจะเลือกรับข้อมูลจากสื่อใด

- ก. วิทยุ
- ข. หอกระจายข่าวหรือเสียงตามสาย
- ค. วารสาร
- ง. หนังสือพิมพ์

ข้อที่ 15

สุชาमीบ้านอยู่ห่างไกลจากตัวอำเภอ สุชาमीความ
จำเป็นต้องส่งรายละเอียดข้อมูลประวัติของตนเอง
ไปยังบริษัทรับสมัครงานแห่งหนึ่ง ซึ่งมีข้อความยาว
1 หน้ากระดาษ ให้ถึงภายในเวลา 3 วัน

ถ้านักเรียนเป็นสุชาจะเลือกส่งโดยวิธีใดที่จะไม่เป็น
ปัญหาอุปสรรคต่อการสมัครงาน

- ก. ส่งโทรเลขในอำเภอ
- ข. ส่งจดหมายด่วนพิเศษ
- ค. ใช้โทรศัพท์ที่มีในตำบล
- ง. ส่งโทรสารที่ร้านค้าในอำเภอ

ข้อที่ 26

ถ้านักเรียนได้รับมอบหมายงาน นักเรียนจะ
กระทำตามข้อใด

- ก. ทำงานจนเสร็จจึงดูโทรทัศน์
- ข. เมื่อเห็นว่างานยุ่งยากจึงหาคนอื่นช่วยทำ
- ค. ดูโทรทัศน์ไปทำงานไปจนเสร็จ
- ง. ทดลองทำงาน หากทำไม่ได้จึงให้เพื่อนช่วยทำ

ข้อที่ 27

ครูมอบหมายให้นักเรียนทำแปลงผัก ปณิธานเป็น
นักเรียนที่ตัวเล็กกว่าคนอื่นและสุขภาพไม่ค่อย
แข็งแรง แต่ครูก็แบ่งแปลงผักให้ทำเท่ากับคนอื่น

ถ้านักเรียนเป็นปณิธาน นักเรียนจะอย่างไร

- ก. ทำงานเสร็จตามที่ได้รับมอบหมาย
- ข. ทำงานสุดความสามารถเท่าที่จะทำได้
- ค. ขอร้องครูให้ช่วยลดงานลง
- ง. ขอร้องให้เพื่อนทำแทน

ข้อที่ 28

ขณะที่พนักงานบริษัทหนึ่งกำลังจะกลับบ้านเพื่อไปหาแม่ที่ป่วยหนัก เธอได้เจอคนแปลกหน้าคนหนึ่งกำลังยืนดูเธอ เธอจึงถามเขาว่า “คุณกำลังทำอะไรอยู่?”

หากนักเรียนเป็นพนักงานบริษัทจะทำอย่างไร

- ก. แกล้งทำเป็นไม่ได้ยินคำพูดของสมภพ
- ข. บอกให้สมภพหยุดพูด
- ค. ทำงานต่อไปเงียบ ๆ ไม่ใส่ใจ
- ง. ชี้แจงให้สมภพทราบว่าความจริงเป็นอย่างไร

ข้อที่ 29

นักเรียนมีพฤติกรรมการใช้เงินในแต่ละวันอย่างไร

- ก. พยายามใช้เงินให้พอดีกับจำนวนที่ได้รับ
- ข. ใช้เงินตามที่ได้รับและเหลือเก็บ
- ค. ใช้จ่ายเงินได้ตามที่กำหนดไว้
- ง. เคยจ่ายเงินเกินจากที่กำหนดไว้ แต่ไม่บ่อยนัก

ข้อที่ 32 ในชั่วโมงคณิตศาสตร์ครูไม่อยู่ ได้มอบหมายงานให้นักเรียนทำงาน โดยมีหัวหน้าชั้นเป็นผู้ควบคุมปรึกษาเป็นนักเรียนที่ฉลาดจึงทำงานเสร็จก่อนนักเรียนคนอื่น

ถ้านักเรียนเป็นปรึกษาจะปฏิบัติตนต่อไปอย่างไร

- ก. ส่งงานที่โต๊ะครู
- ข. ไปแนะนำผู้อื่นที่ยังไม่เสร็จ
- ค. นั่งเฉย ๆ โดยไม่ต้องทำอะไรเลย
- ง. ยกมือขึ้นมาแล้วกล่าวคำว่าเสร็จแล้ว

- ข้อที่ 36 ในการเข้าค่ายยุวกาชาดของโรงเรียน สมศรีได้รับมอบหมายจากหน่วยสีแดงให้ทำหน้าที่ล้างจานหลังอาหารกลางวัน นิภาได้มาชวนให้ไปดูการซ้อมการแสดงรอบกองไฟของหน่วยสีอื่น โดยที่ยังล้างจานไม่เสร็จ

ถ้านักเรียนเป็นสมศรีจะปฏิบัติอย่างไร

- ก. บอกนิภาให้ไปดูคินนี่ดีกว่าเพราะล้างจานยังไม่เสร็จ
- ข. บอกนิภาให้รอสักครู่จะรีบล้างจานให้เสร็จ
- ค. ตอบตกลงไปดูกับนิภาทันที
- ง. ไปดูพร้อมนิภาแล้วกลับมาล้างจานต่อ

- ข้อที่ 37 ในการเรียนวิชาเกษตร ด.ช.สมชายเลือกที่จะเลี้ยงไก่พันธุ์พื้นเมือง เมื่อเลี้ยงมาได้ระยะหนึ่งปรากฏว่าไก่เป็นโรคและตายไปบางส่วน

ถ้านักเรียนเป็น ด.ช.สมชายจะแสวงหาความรู้ตามข้อใด จึงจะได้ข้อมูลสาเหตุการตายของไก่

- ก. ศึกษาหาความรู้จากวารสารเกษตร
- ข. ถามนักเรียนที่เคยเลี้ยงไก่มาก่อน
- ค. สอบถามจากเกษตรตำบล
- ง. ถามครูที่สอนวิชาเกษตร

ข้อที่ 38 ถ้านักเรียนนัดกับเพื่อนไว้ จะปฏิบัติตนอย่างไร

- ก. ไปถึงตามเวลานัด
- ข. ไปถึงก่อนเวลานัด
- ค. ถึงเวลานัดจึงจะไป
- ง. ไปเวลาไหนก็ได้

ข้อที่ 39 ขณะที่หัตติยาขับรถใกล้ถึงทางแยก เห็นสัญญาณไฟเขียวปรากฏอยู่ เมื่อมาถึงทางแยกมีไฟเหลืองเกิดขึ้น แต่ในขณะนั้นถนนว่าง

หัตติยาควรปฏิบัติอย่างไร

- ก. ไม่ต้องหยุดรถ เพราะไม่ใช่ไฟแดง
- ข. หยุดรถเพราะจะทำให้ปลอดภัย
- ค. ไม่ต้องหยุดรถ เพราะถนนว่าง
- ง. หยุดรถเพราะอาจมีอุบัติเหตุ

- ข้อที่ 40 มนัสทำการบ้านเลขไม่เสร็จ เมื่อถึงชั่วโมง
คณิตศาสตร์จึงขออนุญาตไปนอนห้องพยาบาล
โดยอ้างเหตุผลว่า ปวดศีรษะ

ถ้านักเรียนเป็นมนัสจะปฏิบัติตามข้อใด

- ก. ยอมรับผิดโดยไม่โต้แย้ง
- ข. นั่งเรียนในห้องตามปกติ
- ค. ยอมรับและอธิบายเหตุผลตามความจริง
- ง. ยอมรับผิดและสัญญาว่า จะนำมาส่งในวันรุ่งขึ้น

- ข้อที่ 41 ขณะเดินมาโรงเรียน สมชายพบนักเรียนชั้น
อนุบาลที่อยู่โรงเรียนเดียวกัน กำลังจะเดินข้าม
ถนนที่หน้าโรงเรียน แต่มีรถวิ่งไปมามากมาย

ถ้านักเรียนเป็นสมชาย นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร

- ก. แนะนำให้ข้ามถนนกับพี่ ๆ
- ข. บอกให้ข้ามถนนตรงทางม้าลาย
- ค. บอกให้ระวังรถเวลาข้ามถนน
- ง. พาข้ามถนนพร้อมกับตนเอง

ฉบับที่ 2

แบบวัดศักยภาพของเด็กไทย
ระดับมัธยมศึกษา

กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารนี้เป็นความลับของทางราชการ
ห้ามคัดลอกหรือนำไปเปิดเผย

สงวนลิขสิทธิ์

คำชี้แจง

ในแต่ละข้อจะมีสถานการณ์หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ให้นักเรียนอ่านและทำความเข้าใจสถานการณ์หรือเหตุการณ์นั้น ๆ แล้วให้นักเรียนพิจารณาตัวเลือก หรือคำตอบที่กำหนดไว้ 4 ตัวเลือก โดยเลือกตอบเพียงข้อเดียวที่ตรงกับความคิดเห็นหรือความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด แล้วทำเครื่องหมาย X ลงในช่อง ☐ ที่อยู่ใต้ตัวอักษรที่นักเรียนต้องการในกระดาษคำตอบ

ตัวอย่างคำถาม

(0)

ในวันปลูกต้นไม้แห่งชาติ สมศักดิ์ชวนเพื่อน ๆ ไปปลูกต้นสักทองที่ป่าเฉลิมพระเกียรติ

จากสถานการณ์ข้างต้น นักเรียนคิดอย่างไรกับการกระทำของสมศักดิ์

- ก. เขาชอบบำเพ็ญประโยชน์แก่ชุมชน
- ข. เขาเป็นสมาชิกที่ดีมากของชุมชน
- ค. เขาเป็นแบบอย่างของเยาวชนที่ดี
- ง. เขาทำตามนโยบายของราชการ

วิธีตอบ

ถ้านักเรียนเลือกคำตอบที่ตรงกับความคิดเห็น หรือความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุดสมมติว่าเป็นตัวเลือก ค. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ลงในช่อง ☐ ซึ่งอยู่ใต้ตัวอักษรที่ต้องการในกระดาษคำตอบ ดังนี้

กระดาษคำตอบ

ก	ข	ค	ง
(0)		X	

ถ้านักเรียนต้องการเปลี่ยนคำตอบใหม่ ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย = ทับลงบนตัวเลือกเดิม แล้วทำเครื่องหมาย X ลงในช่อง ☐ ซึ่งอยู่ใต้ตัวอักษรที่ต้องการในกระดาษคำตอบ สมมตินักเรียนต้องการเปลี่ยนคำตอบเป็นตัวเลือก ก.

กระดาษคำตอบ

ก	ข	ค	ง
(0)		X	

- ข้อที่ 3
สมศรี	: เรียนชั้น ป. 6 พ่อเป็นชาวนา ชยันเรียน
ผลการเรียนดี
เดช	: เรียนชั้น ป.6 พ่อเป็นข้าราชการ เกียจคร้าน
ผลการเรียนไม่ดี
สมยศ	: เรียนชั้น ม. 3 พ่อเป็นข้าราชการ ชยันเรียน
ผลการเรียนดี
นภาศรี	: เรียนชั้น ม. 3 พ่อเป็นชาวนา เกียจคร้าน
ผลการเรียนไม่ดี
อนุกุล	: เรียนชั้น ม. 6 พ่อเป็นพ่อค้า ชยันเรียน
ผลการเรียนดี

ข้อใดสรุปข้อความข้างต้นนี้ได้ดีที่สุด

- ไม่ว่าจะเรียนชั้นไหน คนที่ชยัน จะมีผลการเรียนดี
- สมศรีมีผลการเรียนดี เรียนชั้นป. 6 พ่อเป็นชาวนา
- สมศรี สมยศ และอนุกุล เรียนต่างระดับกัน
มีผลการเรียนดี
- ลูกข้าราชการ ลูกชาวนา และลูกพ่อค้าที่ชยันเรียน
มีผลการเรียนดี

ข้อที่ 6 นอกจากตำราเรียนโดยปกติ นักเรียนชอบอ่านหนังสือประเภทใดมากที่สุด

- ก. อ่านหนังสือการ์ตูนเป็นส่วนใหญ่
- ข. อ่านหนังสือเกร็ดความรู้ทั่วไปที่ไม่หนักสมองมากนัก
- ค. อ่านหนังสือความรู้ในแนวที่ตนเองสนใจ
- ง. อ่านหนังสือทุกประเภท

ข้อที่ 7 สมใจ : สมจิต วันมะรืนทางห้องสมุดเขาจะจัดงาน
สัปดาห์หนังสือ มีหนังสือดี ๆ มาขายเยอะเลย
เราไปดูด้วยกันไหม ฉันคงจะหาซื้อไว้หลาย ๆ เล่ม
สมจิต :

นักเรียนเห็นด้วยกับคำตอบของสมจิตข้อใด

- ก. ไปซิ วันมะรืนอย่าลืมเตือนเรานะ
- ข. แน่นนอนอยู่แล้ว เราไปตั้งแต่ตอนเช้าละ
- ค. ดีซิ เราต้องชวนพวกเพื่อน ๆ ไปซื้อด้วยนะ
- ง. ดีมากเลย เราก็จะหาซื้อหนังสือเหมือนกัน

ข้อที่ 8 เพื่อนบ้านมาบอกนักเรียนว่า ขณะนี้กำลังเกิดไฟไหม้ที่ปากทางเข้าหมู่บ้าน ซึ่งอยู่ห่างจากบ้านนักเรียนประมาณ 500 เมตรเท่านั้น ถ้าเรื่องนี้เป็นเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นจริง ๆ นักเรียนจะอย่างไร

- ก. ถามว่าไฟกำลังไหม้อะไร
- ข. ถามหาสาเหตุที่ทำให้เกิดไฟไหม้
- ค. ถามว่าในเมืองนี้ไฟไหม้บ่อยเพียงใด
- ง. หาวิธีการดับไฟที่กำลังไหม้

ข้อที่ 9 คำถามใดเป็นคำถามที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาโสเภณีเด็ก ได้ดีที่สุด

- ก. โสเภณีเด็กมีมากที่สุดในจังหวัดใด
- ข. สาเหตุที่ทำให้เกิดการค้าประเวณีมีอะไรบ้าง
- ค. กฎหมายการควบคุมการค้าประเวณีมีผลต่อจำนวนโสเภณีเด็กหรือไม่
- ง. มีจำนวนเด็กหญิงที่เป็นโสเภณีคิดเป็นร้อยละเท่าไรของจำนวนเด็กหญิงทั่วประเทศ

ข้อที่ 10 ในการประชุมคณะกรรมการนักเรียนของ
โรงเรียนแห่งหนึ่งเพื่อเตรียมจัดงานวันลอย
กระทง

ถ้านักเรียนต้องรับผิดชอบในการจัดงาน คำถามใดจะให้
รายละเอียดของงานได้มากที่สุด

- ก. จะจัดงานเมื่อไร
- ข. จะจัดงานอย่างไร
- ค. ต้องเตรียมสิ่งใดบ้าง
- ง. จะใช้งบประมาณเท่าไร

ข้อที่ 11 เพื่อนบ้านชวนท่านไปร่วมเดินขบวนต่อต้านโครงการ
การวางท่อก๊าซจากพม่าผ่านป่าจังหวัดกาญจนบุรี
เพื่อมาผลิตไฟฟ้า ท่านจะถามคำถามใดก่อนที่จะ
ตัดสินใจไปร่วมหรือไม่ไปร่วมเดินขบวน

- ก. โครงการนี้ให้ประโยชน์หรือโทษแก่ประเทศชาติเพียงใด
- ข. โครงการนี้ให้ประโยชน์หรือโทษแก่ชาวบ้านเพียงใด
- ค. คนในหมู่บ้านไปร่วมกันต่อต้านมากหรือไม่
- ง. ที่บ้านเราใช้ไฟฟ้าเป็นประจำหรือไม่

ข้อที่ 14

ครูให้วรรณดูรูปถ่ายการจัดนิทรรศการงานศิลปะ
เมื่อปีที่แล้ว พร้อมทั้งให้วรรณและเพื่อนช่วยจัด
นิทรรศการงานศิลปะในปี นี้ คำชมใดแสดงว่าวรรณ
และเพื่อน ๗ จัดงานนิทรรศการได้ดี

- ก. ดีมาก รู้จักคิดทำขึ้นใหม่ ดูแปลกไปจากเดิม
- ข. ดีมาก พยายามจัดงานใหม่ให้แตกต่างไปจากเดิม
- ค. ดีมาก ช่างจัดงานได้เหมือนปีที่แล้ว
- ง. ดีมาก ช่างจัดงานได้ดีใกล้เคียงกับปีที่แล้ว
แต่รู้จักแก้ไขให้ดีขึ้น

ข้อที่ 15 “ประธานคณะกรรมการณรงค์เพื่อการบริโภคนมได้เสนอให้รัฐบาลขยายการบริโภคนมออกสู่วงกว้างมากขึ้น เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาระดับมันสมองของบุคลากรไทยให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 และเพื่อปลูกฝังให้บุคลากรในภาคราชการเห็นความสำคัญของการบริโภคนม รวมทั้งการสนับสนุนให้ดื่มนมในรูปอื่น ๆ เช่น การจัดให้มีมุมขายนมราคาต่ำกว่าท้องตลาดในโรงพยาบาลทั่วประเทศ เป็นต้น”

ถ้านักเรียนได้รับมอบหมายให้นำขานี้ไปเผยแพร่ นักเรียนจะให้ความสำคัญกับประเด็นข้อใดมากที่สุด

- ก. ประโยชน์ของการบริโภคนมภายในประเทศ
- ข. วัตถุประสงค์ของโครงการณรงค์เพื่อการบริโภคนม
- ค. การพัฒนาคนตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ 8
- ง. การส่งเสริมให้คนในประเทศบริโภคนมมากขึ้น

ข้อที่ 16 ในการนำเสนอบทความเรื่อง “การควบคุมคุณภาพกล้วยไม้ก่อนส่งต่างประเทศ” ซึ่งมีหัวข้อในการเขียนเรื่องดังนี้

1. แนวทางแก้ไขปัญหาการติดเพลี้ยไฟของกล้วยไม้
2. รายชื่อประเทศที่ยืดและเผาทำลายกล้วยไม้ที่ส่งจากไทย
3. การตรวจพบเพลี้ยไฟที่ดอกกล้วยไม้ไทยของต่างประเทศ
4. มูลค่าในการส่งออกกล้วยไม้ไทยในรอบปีที่ผ่านมา

นักเรียนจะเรียงลำดับหัวข้อในบทความอย่างไรให้ต่อเนื่อง สมเหตุสมผลและสอดคล้องกับชื่อเรื่อง

- ก. 4 3 2 1
- ข. 2 3 4 1
- ค. 3 2 4 1
- ง. 4 2 3 1

ข้อที่ 17 ถ้านักเรียนได้เป็นตัวแทนของกลุ่มในการกล่าว
ขอบคุณวิทยากรที่มาบรรยายให้ความรู้

นักเรียนจะเลือกใช้ข้อความใด

- ก. “กราบเรียนท่านวิทยากร พวกเราได้รับความรู้
เป็นอย่างมากในการบรรยาย จึงขอบคุณไว้ ณ
โอกาสนี้ หวังว่าโอกาสหน้าคงได้รับความกรุณา
จากท่านอีก”
- ข. “ขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ทำให้เกียรติ
มาเป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้แก่พวกเรา
ความกรุณาครั้งนี้มีค่าสูงสุดจนไม่สามารถจะหา
คำใดมากล่าวได้”
- ค. “ท่านวิทยากร การให้ความรู้ของท่านครั้งนี้เป็น
ประโยชน์กับพวกเราอย่างยิ่ง และหวังว่าท่านคงจะ
ไม่รังเกียจที่จะมาให้ความรู้แก่พวกเราอีก ”
- ง. “ ขอกราบขอบพระคุณวิทยากรเป็นอย่างสูงที่
กรุณามาให้ความรู้ หวังว่าโอกาสหน้าคงจะให้
ความกรุณาแก่พวกเราอีก ขอเชิญชวนพวกเรา
ขอบคุณท่านด้วยการปรบมือ ”

ข้อที่ 18 ดร.สมชาย ได้กล่าวในที่ประชุมสัมมนาตอนหนึ่งว่า “ การกำหนดให้มีแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และมีการดำเนินการอย่างสืบเนื่องมาเกือบ 30 ปีที่ผ่านมา ได้ทำให้ระบบค่านิยมของคนไทยเปลี่ยนแปลงไป ไม่น้อย การเน้นความสำคัญทางเศรษฐกิจเป็นการกระตุ้นให้เกิดความต้องการทางวัตถุจนกลายเป็นวัตถุนิยมไป ทำให้คนไทยหลงใหล ให้ความสำคัญทางวัตถุมากกว่าด้านจิตใจ ค่านิยมอันดีงามในสังคมไทยกำลังล่มสลาย ”

นักเรียนคิดว่าทิศทางการพัฒนาประเทศในอนาคตควรเป็นอย่างไร

- ก. พัฒนาค่านิยมของคนมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่
- ข. พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมควบคู่กันไป
- ค. พัฒนาเทคโนโลยีเพื่อให้ทันกับยุคโลกาภิวัตน์
- ง. พัฒนาคนให้เป็นคนดีมีความรู้และความสามารถ

ข้อที่ 19

สำลีได้ทราบข่าวจากโทรทัศน์ว่าคนไปทำงานที่ประเทศ
ญี่ปุ่น มีสภาพความเป็นอยู่ที่ลำบาก ส่วนใหญ่จะถูก
หลอกให้ไปทำงานที่ไม่ตรงกับที่บอกไว้ ขณะที่เพื่อนบ้าน
ไปทำงานที่ประเทศญี่ปุ่นกลับมามีความสุข ความเป็นอยู่
สบาย ทำงานในร้านอาหาร รายได้ดี กลับมาบ้านที่ไร
นำเงินทองมาให้ทางบ้านที่ละมาก ๆ

ถ้านักเรียนเป็นสำลี นักเรียนจะคิดอย่างไรในเรื่องนี้

- ก. เชื่อเพื่อนบ้าน เพราะเขาร่ำรวยขึ้น
- ข. เชื่อข่าวจากโทรทัศน์ เพราะถือว่ามีแหล่งอ้างอิง
ที่ตรวจสอบได้
- ค. เชื่อการบอกกล่าวจากเพื่อนบ้าน เพราะอยู่ใกล้ชิด
และสามารถสอบถามเพิ่มเติมได้
- ง. เชื่อข่าวจากโทรทัศน์ เพราะคิดว่าคงเสนอข่าว
ที่เป็นความจริง

- ข้อที่ 20 พุนทรัพย์ทำงานในเซตกันดารห่างไกล ในฤดูฝนการติดต่อกับสังคมภายนอกเป็นไปด้วยความลำบาก แต่เขาสนใจที่จะติดตามข่าวสารข้อมูลให้ทันกับสถานการณ์ของโลก

ถ้านักเรียนเป็นพุนทรัพย์จะเลือกใช้วิธีใดที่เหมาะสมที่สุด

- ก. วิทยุ
- ข. สิ่งพิมพ์
- ค. จดหมาย
- ง. โทรทัศน์

- ข้อที่ 21 สมศรีทำงานอยู่เชียงใหม่ต้องการจะส่งเงิน และข่าวสารความเป็นอยู่ของตนเองไปถึงพ่อ แม่ ซึ่งอยู่ที่บ้านในจังหวัดอุบลราชธานี และสมศรีสามารถจะติดต่อกับทางบ้านได้สะดวกทุกวิธีการที่มีอยู่ในปัจจุบัน

ถ้านักเรียนเป็นสมศรีนักเรียนจะใช้วิธีการใด

- ก. ส่งเป็นโทรเลขณัติ และเขียนจดหมายให้ทราบ
- ข. ส่งเป็นธนาณัติ และเขียนจดหมายแจ้งให้ทราบ
- ค. โอนเงินเข้าบัญชีทางธนาคาร และโทรศัพท์แจ้งทางบ้าน
- ง. โอนเงินเข้าบัญชีทางธนาคาร และมีจดหมายด่วนแจ้งทางบ้าน

ข้อที่ 22 สมชายเป็นหัวหน้ากลุ่มเข้าค่ายวิทยาศาสตร์ของโรงเรียน

สมชายเรียกประชุมสมาชิก เพื่อจุดประสงค์ใด

- ก. มอบหมายงาน
- ข. ร่วมกันกำหนดงาน
- ค. แจ้งหน้าที่รับผิดชอบตามความสามารถ
- ง. กำหนดงานและหน้าที่ร่วมกัน

ข้อที่ 23 มานะเป็นนักเรียนที่มีฐานะยากจน ขยันตั้งใจเรียน
สติปัญญาปานกลาง เมื่อเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

มานะควรจะตัดสินใจอย่างไร

- ก. เลือกเรียนสาขาที่เสียค่าใช้จ่ายน้อย
- ข. ปรึกษาเพื่อนสนิท
- ค. ตรวจสอบผลการเรียนก่อนตัดสินใจ
- ง. เลือกเรียนสาขาที่สามารถหารายได้พิเศษ

ข้อที่ 24 ผู้ใหญ่บุญซึกชวนลูกบ้านให้ช่วยกันกำจัดผักตบชวา
ในคลองในหมู่บ้าน

นักเรียนคิดว่าผู้ใหญ่บุญควรพูดกับลูกบ้านว่าอย่างไร

- ก. พวกเราไปช่วยกันหน่อยนะ
- ข. ถ้าพวกเราไม่ช่วยกัน คลองคงไม่สะอาด
- ค. คลองนี้เป็นสมบัติของเราทุกคน เราต้องช่วยกันทำ
อย่างเต็มที่
- ง. ขออาสาสมัครช่วยงานนี้หน่อย

ข้อที่ 25 ครู : ปริศนาเธอรู้ได้อย่างไรว่า โครงการวิทยาศาสตร์
ของกลุ่มเธอดีพอที่จะส่งเข้าประกวดได้

ถ้านักเรียนเป็นปริศนา จะตอบว่าอย่างไร

- ก. หนูได้วางแผนในการติดตามงานเป็นระยะค่ะ
- ข. หนูได้วางแผนติดตามงานตลอดเวลาค่ะ
- ค. หนูได้ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วค่ะ
- ง. หนูได้ศึกษาตัวอย่างการติดตามงานของรุ่นพี่ค่ะ

ข้อที่ 30 สุนทรไม่ค่อยให้ความร่วมมือกับเพื่อน ๆ ในการทำความสะอาดห้องเรียน

ถ้านักเรียนเป็นหัวหน้าห้องนักเรียนจะทำอย่างไร

- ก. ร่วมกันกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ และจัดเวรทำความสะอาดห้องเรียน
- ข. บอกให้สุนทรมาช่วยเพื่อน ๆ ทำความสะอาด
- ค. พาสุนทรมาดูการทำมาสะอาดห้องเรียนของเพื่อน ๆ
- ง. ร่วมทำความสะอาดห้องเรียนกับเพื่อน ๆ และชักชวนให้สุนทรมาช่วยทำด้วย

ข้อที่ 31 ประธานกีฬาสีแดง ต้องการคัดเลือกนักกีฬาไปร่วมแข่งขันกีฬาสีของโรงเรียน

ถ้านักเรียนเป็นสมาชิกสีแดง นักเรียนควรปฏิบัติตามข้อใด

- ก. ร่วมปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย
- ข. ร่วมกำหนดแนวทางการคัดเลือกตัวนักกีฬา
- ค. ร่วมประชุมตามที่ประธานสีนัด
- ง. ร่วมเสนอความคิดเห็นและช่วยคัดเลือกนักกีฬา

- ข้อที่ 34 แก้วตาได้รับการคัดเลือกเป็นตัวแทนของโรงเรียนไป
แข่งขันการพูดระดับจังหวัด ครูจึงให้ขวัญใจซึ่งพูดเก่ง
และเคยได้รับรางวัลมาก่อนให้ช่วยเหลือแก้วตาในการ
ฝึกซ้อม

ถ้านักเรียนเป็นขวัญใจ นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร

- ก. คอยให้กำลังใจในขณะฝึกซ้อม
- ข. แนะนำวิธีการแก้ไขข้อบกพร่องในการพูด
- ค. ร่วมเป็นผู้ฟังที่ดีขณะที่แก้วตาซ้อมพูด
- ง. คิดอยู่ว่าจะช่วยอะไรได้บ้าง

- ข้อที่ 35 ปอกับปานได้รับมอบหมายให้ทำความสะอาดห้อง
พยาบาล ปอรับหน้าที่ปิดฝุ่น และกวาดพื้น
ปานรับหน้าที่ถูพื้นห้อง ทั้งสองคนต่างก็พูดว่า
ทำงานมากกว่าอีกฝ่าย

ถ้านักเรียนเป็นเพื่อนของทั้ง 2 คน นักเรียนจะเลือก
พูดตามข้อใด

- ก. เราเป็นเพื่อนกันควรช่วยกันทำงาน
- ข. ทุกคนทำงานเท่ากันแล้วล่ะ
- ค. หยุดพูดกันเถอะ แล้วรีบทำงาน
- ง. ทุกคนทำหน้าที่ของตนดีแล้ว

ข้อที่ 39 หลังเลิกงานครูมานะทำขนมตาลขาย มีเสียงวิพากษ์วิจารณ์ไปทั้งหมู่บ้านว่า “รวยแล้วทำจน”

ถ้านักเรียนเป็นครูมานะ นักเรียนจะทำตามข้อใด

- ก. เปลี่ยนไปขายผลไม้แทน เพราะมีเกิยรติกว่า
- ข. ขายต่อไปโดยไม่ฟังเสียงวิพากษ์วิจารณ์
- ค. หยุดขายทันทีเพื่อศักดิ์ศรีของตนเอง
- ง. ให้เมียและลูกนำไปขายแทน

ข้อที่ 40 ที่บ้านของสมชอบมีขวดเปล่าหลายใบที่ไม่ใช้แล้ว

ถ้านักเรียนเป็นสมชอบ นักเรียนจะทำตามข้อใด

- ก. นำไปขาย
- ข. นำมาใส่น้ำดื่ม
- ค. ตกแต่งทำแจกัน
- ง. เอาไปทิ้งถังขยะ

- ข้อที่ 41 โต๊ะของน้องก๊ก เก่าแล้ว น้องก๊กจึงขอให้คุณแม่ซื้อให้ใหม่ คุณแม่บอกว่า ตัวเก่ายังใช้ได้ ส่วนพี่สาวของน้องก๊กให้ความเห็นว่า น้องก๊กโตแล้วอาจใช้ตัวเก่าไม่สะดวก

ถ้านักเรียนเป็นคุณแม่ นักเรียนจะอย่างไร

- ก. ไม่ซื้อให้ เพราะตัวเก่ายังใช้ได้
- ข. ซื้อใหม่ เพราะเห็นด้วยกับเหตุผลของพี่สาว
- ค. ซื้อใหม่ เพราะน้องก๊กอยากได้
- ง. ไม่ซื้อให้ แต่นำตัวเก่ามาตกแต่งให้ใหม่

- ข้อที่ 42 สมศรี : “จินตนาเธอกำลังทำอะไร”
 จินตนา : “ฉันกำลังจะไปห้องสมุด หนังสือเล่มนี้ชำรุดมากจะไปให้เจ้าหน้าที่บรรณารักษ์ช่วยซ่อมให้จะได้นำมาใช้อีก”
 สมศรี : “.....”

ถ้านักเรียนเป็นสมศรี จะพูดอย่างไร

- ก. ของฉันมีหลายเล่ม ฉันจะนำไปซ่อมบ้าง
- ข. หนังสือเล่มนี้คงดีสินะ เธอจึงซ่อม
- ค. แหม เธอนี่รักษาหนังสือดีจริง ๆ
- ง. ถ้าเป็นฉัน ฉันทิ้งไปนานแล้ว

ข้อที่ 43

หนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งพาดหัวข่าวว่า
“ สมศักดิ์ยังตัวตายหนีภัยเอ็ดส์ ”

นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไร

- ก. เอ็ดส์เป็นโรคร้ายแรง
- ข. สมศักดิ์ควรหาทางออกที่ดีกว่านี้
- ค. ทุกคนควรรู้จักวิธีป้องกันโรคเอ็ดส์
- ง. คนที่เป็นโรคเอ็ดส์ก็ต้องทำอย่างนี้ทุกคน

ข้อที่ 44

ครอบครัวของสุพลยากจน สุพลเป็นพี่คนโต กำพร้าพ่อ
เรียนจบม.3 สุพลอยากจะเรียนต่อ ม.4 แต่แม่ของสุพล
ไม่มีเงินส่งเสีย และยังมีน้องอีกหลายคนที่กำลังเรียน
สุพลจึงตัดสินใจทำงาน และเรียนต่อ ม.4 ไปด้วย

ถ้าเป็นนักเรียนจะทำอย่างนี้เพราะเหตุใด

- ก. เพราะ เป็นหน้าที่ของพี่คนโตที่ต้องดูแลน้อง ๆ
- ข. เพราะ ตนเองจะได้มีเงินเรียนต่อ
- ค. เพราะ จะได้เงินช่วยเหลือแม่
- ง. เพราะ จะได้หาเงินช่วยเหลือครอบครัว

ข้อที่ 45

พรศักดิ์ ชอบเขียนข่าวสังคมซุบซิบภายในห้อง แม้จะไม่บอกชื่อจริงเพื่อน ๆ ก็หายถูกว่า พรศักดิ์เขียน เพราะจำสำนวนภาษาได้ วันหนึ่งครูประจำชั้นบอกว่า “รู้สึกเสียใจมากที่นักเรียนห้องนี้เขียนบัตรสนเท่ห์โจมตีครูในทางเสียหาย” เพื่อน ๆ สรุปว่าเป็นฝีมือของพรศักดิ์แน่นอน แต่พรศักดิ์ปฏิเสธว่าเขาไม่ได้เขียนแต่ก็ไม่มีใครเชื่อต่างก็ตำหนิ ตีเตือน เสียชื่อเสียงพรศักดิ์ จนกระทั่งวันหนึ่งมานะพบหลักฐานการเขียนบัตรสนเท่ห์ในโต๊ะของบรรจงจึงนำมาให้เพื่อน ๆ ดู

ถ้านักเรียนเป็นพรศักดิ์จะอย่างไร

- ก. พูดกับบรรจงว่า “ทำไมเธอไม่ยอมรับว่าเธอเป็นคนเขียนบัตรสนเท่ห์ ”
- ข. พูดด้วยความโกรธว่า “ เห็นไหม ผมบอกแล้วว่าผมไม่ได้เขียน ไม่มีใครเชื่อ ”
- ค. ยิ้มแล้วพูดว่า “ ไม่เป็นไรลืมเสียเถิด ”
- ง. พูดด้วยหน้าตาเฉยว่า “หนทางพิสูจน์ม้ากาลเวลาพิสูจน์คน ”

- ข้อที่ 46 วันชัยอยู่ชั้น ม.3 เป็นคนดี วันหนึ่งครูจัดให้เข้าค่ายลูกเสือ เมื่อว่างจากทำกิจกรรมลูกเสือ เพื่อน ๆ บางคนในกลุ่มแอบสูบบุหรี่ และชักชวนวันชัยให้สูบบุหรี่

ถ้านักเรียนเป็นวันชัยจะปฏิบัติอย่างไร

- ก. ไม่สูบ เพราะกลัวครูลงโทษ
- ข. ไม่สูบ เพราะกลัวติดบุหรี่
- ค. ไม่สูบ เพราะกลัวจะเป็นโรคมะเร็งที่ปอด
- ง. ไม่สูบ เพราะจะมีโทษต่อเราเองและคนใกล้เคียง

- ข้อที่ 47 ห้องสมุดมีหนังสือที่จะทำรายงานเรื่องสิ่งแวดล้อมเพียงเล่มเดียว ลัดดาหมายิมเป็นคนแรกและรู้ว่าอีกหลายคนจำเป็นต้องใช้เหมือนกัน กำลังรอยืมต่อจากลัดดา

ถ้านักเรียนเป็นลัดดา นักเรียนจะทำอย่างไร

- ก. รีบทำให้เสร็จก่อนกำหนดแล้วส่งคืน
- ข. ทำเสร็จแล้วส่งคืนตามกำหนด
- ค. ใช้แล้วฝากเพื่อนส่งตามกำหนด
- ง. เมื่อใช้เสร็จแล้วให้เพื่อนสนิทใช้ต่อ

ข้อที่ 48

การทำความสะอาดห้องเรียนมีปัญหาอยู่บ่อย ๆ
เนื่องจากนักเรียนในห้องเรียนมักปฏิบัติไม่ถูกต้อง
จึงเป็นเหตุให้ห้องเรียนไม่สะอาดเท่าที่ควร

ถ้านักเรียนเป็นสมาชิกของห้องเรียนนี้นักเรียนจะ
ปฏิบัติตามข้อใด

- ก. ดักเตือนเพื่อนให้รับผิดชอบต่อการทำเวร
- ข. บอกเพื่อน ๆ ให้ช่วยกันรักษาความสะอาดห้องเรียน
- ค. จะทำความสะอาดห้องเฉพาะวันที่เป็นเวร
- ง. บอกคนที่ เป็นเวรให้มาดูแลความสะอาดในตอนเช้าด้วย

ข้อที่ 49

ในการทำรายงานของนักเรียนจำนวน 8 กลุ่ม แต่ละกลุ่ม
ต่างช่วยกันทำรายงานจนสำเร็จตามกำหนด จากการตรวจ
รายงาน ครูแจ้งนักเรียนว่ากลุ่มที่ 1 ทำรายงานได้ดีที่สุด

ถ้านักเรียนไม่ได้อยู่ในกลุ่มที่ 1 นักเรียนจะปฏิบัติตาม
ข้อใด

- ก. บอกทุกคนในกลุ่มให้ภาคภูมิใจในผลงานของเรา
- ข. ให้ทุกคนในกลุ่มช่วยกันหาข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงการทำงานครั้งต่อไป
- ค. ครั้งต่อไปกลุ่มของเราจะพยายามทำงานให้ดีกว่านี้
- ง. กลุ่มของเราได้ทำงานเต็มที่แล้ว

ข้อที่ 50 ในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย บุชบาบัณฑิตต้องการสอบ
เข้าเรียนคณะวิศวกรรมศาสตร์ แต่เธอยังอ่อนวิชา
คณิตศาสตร์

บุชบาบัณฑิตจะปฏิบัติตนอย่างไรจึงจะสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้

- ก. หาซื้อตำราคณิตศาสตร์เพิ่มขึ้น
- ข. ทบทวนและฝึกฝนตนเองในวิชาคณิตศาสตร์ให้
มากขึ้น
- ค. เรียนกวดวิชาคณิตศาสตร์เพิ่มเติม
- ง. ขอคำแนะนำจากรุ่นพี่เกี่ยวกับการเรียนคณิตศาสตร์

ข้อที่ 51 ดิเรกและเพื่อนได้รับมอบหมายให้ชุดลอกคูระบายน้ำ
ของโรงเรียน ขณะทำงานอยู่ วุฒิชัยเห็นดิเรกและเพื่อน ๆ
ทำงานช้ามาก จึงแนะนำว่า “ นีดิเรก ถ้าเธอมีการ
วางแผนการทำงานที่ดีงานของเธอจะเสร็จเร็วกว่านี้ ”

ถ้านักเรียนเป็นดิเรกจะปฏิบัติอย่างไร

- ก. ประชุมเพื่อปรับแผนการทำงาน
- ข. เห็นด้วยและทำตามคำแนะนำ
- ค. เห็นด้วยตามที่วุฒิชัยพูด
- ง. ไม่เห็นด้วยแล้วทำตามปกติ

- ข้อที่ 52 ประสิทธิ์ได้รับมอบหมายให้ทำเวรประจำวัน แต่ขณะเดียวกันก็มีการบ้านที่จะต้องส่งอาจารย์ในวันรุ่งขึ้น
หลายวิชา

ถ้านักเรียนเป็นประสิทธิ์จะเลือกปฏิบัติตามข้อใด

- ก. จ้างเพื่อนทำเวรแทน แล้วกลับไปทำการบ้าน
- ข. ช่วยเพื่อนทำเวรจนเสร็จ แล้วกลับไปทำการบ้าน
- ค. ขอเพื่อนกลับบ้านก่อน แล้วสัญญาว่าจะทำเวรชดเชยวันหลัง
- ง. ช่วยเพื่อนทำเวร แล้วขอตัวกลับไปทำการบ้าน

- ข้อที่ 53 นักเรียนได้รับมอบหมายจากอาจารย์ให้ศึกษาเกี่ยวกับการกำจัดศัตรูพืช

นักเรียนควรปฏิบัติอย่างไร

- ก. ศึกษาค้นคว้าวารสารทางด้านการเกษตร
- ข. ค้นคว้าเอกสารในห้องสมุด
- ค. ปรึกษาเพื่อน ๆ ที่สนใจด้านการเกษตร
- ง. ศึกษาดูงานจากแหล่งผลิตทางการเกษตร

ข้อที่ 54 ในฐานะที่นักเรียนเป็นคนไทย ควรปฏิบัติตาม
ข้อใดในวันสงกรานต์

- ก. ร่วมกิจกรรมพัฒนาสาธารณประโยชน์
- ข. รดน้ำดำหัวและขอพรผู้ใหญ่
- ค. เล่นสาดน้ำกับเพื่อน ๆ
- ง. ร่วมทำบุญตักบาตร

ข้อที่ 55 ระหว่างที่สมโภชกำลังเดินเล่นคิดว่าจะหาเงินที่ไหนมาจ่าย
ค่าเล่าเรียนในภาคเรียนที่ 2 อยู่นั้น บังเอิญพบกระเป๋
สตางค์ตกอยู่ สมโภชจึงหยิบขึ้นมาดู พบว่าเป็นกระเป๋
สตางค์ของนางสุธี ผู้จัดการธนาคารโดยมีเงินในกระเป๋
สตางค์ จำนวน 5,000 บาท พร้อมบัตรต่าง ๆ

ถ้านักเรียนเป็นสมโภชจะปฏิบัติอย่างไร

- ก. นำเงินไปคืน เพราะคิดว่าเจ้าของคงมอบเงินให้เป็น
รางวัลบ้าง
- ข. นำเงินไปคืน เพราะไม่ต้องการให้เจ้าของเดือดร้อน
- ค. นำเงินที่เก็บได้ไปจ่ายค่าเล่าเรียน เพราะกลัวไม่มี
สิทธิ์สอบปลายภาค
- ง. นำเงินที่เก็บได้ไปจ่ายค่าเล่าเรียน แล้วส่งกระเป๋าคืน
เจ้าของทางไปรษณีย์

ข้อที่ 58 ไฟไหม้บ้านครอบครัวของมานิต ซึ่งมีฐานะยากจนทำให้ครอบครัวนี้สิ้นเนื้อประดาตัว สำเร็จเรียนอยู่ชั้นเดียวกับมานิต ครอบครัวของสำเร็จค่อนข้างยากจนเช่นกัน

ถ้านักเรียนเป็นสำเร็จ นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร

- ก. ช่วยเหลือ เพราะสงสารที่มานิตประสบเคราะห์กรรม
- ข. ช่วยเหลือ เพื่อตอบแทนที่มานิตเคยช่วยตนเองเฝ้าคุณแม่ที่โรงพยาบาล
- ค. ช่วยเหลือบ้าง เพื่อน ๆ จะได้ไม่ตำหนิว่าแล้งน้ำใจ
- ง. ช่วยเหลือ เพราะเมื่อเพื่อนคนใดเดือดร้อนต้องช่วยเหลือเท่าที่ช่วยได้

ข้อที่ 59 สมยศนั่งรถเมล์ไปโรงเรียน ระหว่างทางมีคุณยายซึ่งมีอายุมากถือของพะรุงพะรังขึ้นมาบนรถ ซึ่งในขณะนั้นที่นั่งมีคนนั่งเต็มหมดแล้ว

นักเรียนชอบความคิดของสมยศข้อใด

- ก. น่าจะช่วยคุณยายถือของบ้างนะ
- ข. เราต้องลุกให้คุณยายนั่งแล้วละ
- ค. น่าจะจัดที่นั่งเฉพาะสำหรับคนชรา
- ง. น่าสงสารคุณยายจัง คงหนักมากเลยนะ

ข้อที่ 60 เมื่อโรงเรียนเล็ก ศศิวิมลจะคอยตรวจตราปิดไฟฟ้า
ประตูหน้าต่าง และดูแลความเรียบร้อยของห้องเรียน
ก่อนกลับบ้านเสมอ ถึงแม้ว่าจะไม่ใช่เวรของศศิวิมล

นักเรียนมีความคิดตรงกับข้อใด

- ก. เราควรดูแลทรัพย์สินสมบัติของส่วนรวม
- ข. เราควรทำตามอย่างศศิวิมล
- ค. เราควรช่วยกันประหยัดและดูแลทรัพย์สินสมบัติ
ส่วนรวม
- ง. เป็นหน้าที่ของศศิวิมลซึ่งเป็นหัวหน้าห้อง

ข้อที่ 61

สุทิน : “ไม่ได้มาเที่ยวอุทยานแห่งชาติที่นี่เสียนาน
หาดทรายสกปรกมากนะ”

สมจิต : “จริงซิ มีถุงพลาสติก เศษขยะเกลื่อนกลาด
นำอายชาวต่างชาติที่เขามาเที่ยวจังเลย”

สุทิน : “จ้ะ ช่วงปิดเทอม ชุมม่อนุรักษ์ของเรา
น่าจะมาช่วยกันพัฒนาดีไหม”

สมจิต : “.....”

นักเรียนชอบคำพูดของสมจิตในข้อใด

- ก. ฉันจะชวนเพื่อน ๆ ในชมรมให้มาช่วยกันมาก ๆ
- ข. เป็นความคิดที่ดี อุทยานจะได้สะอาดปราศจาก
สิ่งสกปรก
- ค. ดีเหมือนกัน ฉันว่างพอดี
- ง. ดี เราช่วยกันพัฒนาตรงนี้ก่อน แล้วช่วงปิดเทอม
เราจะชวนเพื่อนมาช่วยกันพัฒนาตรงนี้อีก

ข้อที่ 63 สมคิด เมธี และปรีชา ได้รับมอบหมายให้ทำรายงาน
อยู่ในกลุ่มเดียวกัน พอถึงเวลาทำรายงาน สมคิดติดธุระ
จึงขอร้องให้เมธีกับปรีชาทำรายงานกันสองคน

ถ้านักเรียนเป็นเมธี จะพูดกับปรีชาอย่างไร

- ก. เราควรแบ่งงานบางส่วนให้สมคิดรับผิดชอบ
- ข. รอสสมคิดให้มีเวลาว่าง จึงจะทำรายงานพร้อมกัน
- ค. รายงานครูว่าสมคิดไม่สามารถมาร่วมทำรายงานได้
- ง. แม้สมคิดจะไม่ว่าง เราสองคนก็ช่วยกันทำจนสำเร็จได้

กระดานคำตอบ

ส่วนนี้ให้ผู้ทำกาบกับการสอบกรอก 1. เขต 2. จังหวัด

สังกัด ☐ 1. สปช. ☐ 2. สศ. ☐ 3. สช. ☐ 4. กทม./เทศบาล

ที่ตั้ง ☐ 1. ในเมือง ☐ 2. นอกเมือง

ขนาด ☐ 1. เล็ก ☐ 2. กลาง ☐ 3. ใหญ่

โรงเรียน ชั้น เพศ ☐ 1. ชาย ☐ 2. หญิง

ข้อที่	ก	ข	ค	ง	ข้อที่	ก	ข	ค	ง	ข้อที่	ก	ข	ค	ง
1					22					43				
2					23					44				
3					24					45				
4					25					46				
5					26					47				
6					27					48				
7					28					49				
8					29					50				
9					30					51				
10					31					52				
11					32					53				
12					33					54				
13					34					55				
14					35					56				
15					36					57				
16					37					58				
17					38					59				
18					39					60				
19					40					61				
20					41					62				
21					42					63				

คณะผู้ดำเนินการวิจัย

คณะที่ปรึกษา

อธิบดีกรมวิชาการ

รองอธิบดีกรมวิชาการ

ศาสตราจารย์อุทุมพร จามรมาน ภาควิชาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้อำนวยการกองวิจัยทางการศึกษา (นางสาวอรุณศรี อนันตรศิริชัย)

ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางพันธณีย์ วิหคโต

ร.ท.หญิงสุดาวรรณ เครือพานิช

กลุ่มวิจัยและประเมินผลการจัดการเรียนการสอน กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ

คณะกรรมการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

คณะวิทยากร

นางอัจฉรา ธรรมาภรณ์ และนายสุรัช มีชาญ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

นางอุไรวรรณ อินทรีย์ นางพิมพ์ใจ ภิบาลสุข

และนางอวีวรรณ นาระศล มหาวิทยาลัยขอนแก่น

นายพิเชษฐ ดันทวนิช ราชภัฏสุรินทร์ นายสมคิด พรหมจ้อย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

นางนวลจิตต์ เขาวีรติพงศ์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

คณะนักวิจัย

ส่วนกลาง

นางพันธณีย์ วิหคโต ร.ท.หญิงสุดาวรรณ เครือพานิช กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ

ส่วนจังหวัด

นายทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

นายชัยพจน์ รังงาม นายนพดล ทศวา เขต 2 นางวารี รังงาม (ร.ร.สตรียะลา)

นายสุทิน วรรณฉวี น.ส.วาสนา วรรณฉวี น.ส.ทรงศรี ตุ่นทอง เขต 6

นายผดุงชัย ภูพัฒน์ น.ส.กิ่งแก้ว อารีรักษ์ เขต 7

และนายดิเรก ทองหนัก (ร.ร.พุทธชินราชพิทยา)

นายจำรัส ศิลาคม น.ส.อุทุมพร ตู่ไชย เขต 9

